

Förhållandet mellan regeringsprogrammet och ramförfarandet

En fungerande samordning av regeringsprogrammet och ramförfarandet är av största vikt för att finanspolitikens långsiktiga målsättningar att trygga hållbarheten i de offentliga finanserna samt förutsättningarna för ekonomisk tillväxt ska uppnås och samhällspolitiken kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt.

Vid denna granskning av finanspolitiken var huvudfrågan, om samordnings- och koordineringsförfarandena inom förvaltningen är tillräckliga för att trygga ett riktande av anslagen i enlighet med de tväradministrativa politikmålsättningarna i regeringsprogrammet. Ett granskningskriterium som anknöt till koordineringen mellan statsrådets kansli och finansministeriet var, om regeringens rambeslut och regeringens strategidokument utgör en helhet av vilken framgår sambandet mellan förverkligandet av regeringens strategiska målsättningar och regeringens ram- och budgetbeslut.

Även om på basis av rekommendationerna i programmet för utvecklande av uppföljningen av regeringsprogrammet (KOKKA) koordineringen mellan statsrådets kansli och finansministeriet delvis utvecklades i bättre riktning, behöver samarbetet och koordineringen mellan statsrådets kansli och finansministeriet alltfört stärkas. De utgiftsramar som bereds av finansministeriet, och den strategiska verkställighetsplanen för regeringsprogrammet (HOT), som bereds av statsrådets kansli, utgör regeringens strategi. Beredningen av strategins båda element förverkligades under politisk styrning och regeringen höll en kombinerad strategi- och ramria på hösten 2011. Den kombinerade rian resulterade i två separata dokument, vilka emellertid behandlades vid samma statsrådets sammanträde. Revisionsverket rekommenderar, att den generella målsättningen är att dokumenten kombineras i processen.

Revisionsverket anser, att i sin nya form är regeringens strategiska verkställighetsplan (HOT) ett steg i den rätta riktningen, att mellan målsättningarna och anslagen skapas ett närmare, transparentare samband. HOT bygger på regeringsprogrammets horison-

tella tyngdpunkter och deras spetsprojekt. HOT bygger på regeringsprogrammets tre tyngdpunktsområden:

I Bekämpning av fattigdom, ojämlikhet och utslagning

II Stabilisering av den offentliga ekonomin och

III Stärkande av en hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft

De tväradministrativa spetsprojekten i regeringsprogrammet är sju till antalet, nämligen bekämpning av grå ekonomi, samhällsgarantin, försöket med arbetsbanker och andra sysselsättningsåtgärder, grön ekonomi, forskningsinfrastruktur, skydd av Östersjön och Forststyrelsens naturtjänster. HOT-dokumentet fungerar som ett verktyg som genom nya finansieringssymboler åskådliggör förenandet av regeringens åtgärder och ekonomin. Revisionsverket fäste positiv uppmärksamhet vid det stora antalet i HOT presenterade omriktanden och anslagsnedskärningarnas transparens. HOT-dokumentet i dess nya form och finansministeriets instruktion om beredning av ramen, som beaktar det, sporrar till att göra omriktanden i enlighet med regeringens spetsprojekt.

Statens revisionsverk observerade, att det mer generellt finns rum för justeringar av spelreglerna för omriktandena, och finansministeriet kunde överväga att spelreglerna skulle införas i exempelvis Ramhandboken. Dessutom kunde FiM överväga i sina instruktioner, att omriktandena skulle presenteras som en egen helhet i ramberedningen.

Som den centrala utgångspunkten för finansministeriets koordinering av anslagen i statsbudgeten kan betraktas, att alla ministerier i det tväradministrativa projekten informeras och att de berörda ministerierna ges kännedom om projektens totala eurobelopp. Finansministeriet i egenskap av koordinerande instans kunde fungera snarare i rollen som initiativtagare och verkställare än i rollen som samordnare av ministeriernas åsikter. Sektorministerierna bör sålunda också med inbördes samarbete gå in för att förverkliga målsättningarna i regeringsprogrammet i de tväradministrativa spetsprojekten.

Förhållandet samt det vardagliga samarbetet mellan finansministeriet och sektorministerierna är i många avseenden fungerande. Goda förfaranden i processen för beredning av budget- och ramför-

slagen har varit att ministeriernas finansledning har informerats och sektorpersonen inbjudits för diskussion till ministeriet efter att finansministeriets ställningstagande har färdigställts, samt de regelbundna mötena för ekonomicheferna.

I transparensen i processen för beredning av regeringens strategisammanträde, i samordningen och informationsgången finns möjligheter till utveckling. Ansvaret för arbetet med koordinering och samordning finns hos statsrådets kansli och substansberedningarna ankommer på respektive ministerier. Revisionsverket anser, att alla ministerier bör följa instruktionen om beredning av regeringens strategisammanträde, så att statsrådets kansli effektivt kan organisera strategisammanträdet och dess innehåll i samarbete med samtliga ministerier.